

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
UNIVERSITY OF BANJA LUKA
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
FACULTY OF POLITICAL SCIENCES

ЦЕНТАР ЗА ЦЈЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ
-ЕЛАБОРАТ-

Бања Лука

Октобар 2023. године

Садржај

1. Основни подаци о факултету
2. Институционални и стратешки приступ образовању одраслих
3. Појмовна одређења
4. Улога и значај цјеложивотног образовања (оправданост оснивања Центра)
5. Правни оквир
6. Организација и дјелатност Центра
7. Програми обуке
8. Стицање компетенција и исходи учења
9. Образац за пријаву програма обуке
10. Евиденциони лист о пријављеним полазницима

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе	Факултет политичких наука Бања Лука
Адреса	Универзитетски град, Булевар војводе Петра Бојовића 1 А, 78 000 Бања Лука
Контакт телефон и факс	Тел: +387 51 304 001 Факс: +387 51 304 032
Имејл	info@fpn.unibl.org
Веб-адреса	www.fpn.unibl.org
Декан Факултета	Проф. др Ранка Перић Ромић
Продекан за наставу	Доц. др Драшко Гајић
Продекан за научноистраживачки рад	Доц. др Далибор Савић
Руководилац Центра за цјеложивотно учење	
Секретар Центра за цјеложивотно учење	
Контакт особа одговорна за израду Елабората о Центру за цјеложивотно учење	Проф. др Ранка Перић Ромић Тел: 065 930 953 ranka.peric-romic@fpn.unibl.org

Табела 1: Општи подаци о Факултету политичких наука

Факултет политичких наука основан је 2009. године одвајањем четири студијска програма Филозофског факултета у Бањој Луци: политичких наука, социологије, социјалног рада и журналистике, који су првобитно били лиценцирани као курсеви од укупно 180 ЕЦТС (број Дозволе за извођење студијских програма 07.2-9616/07, од 28.12.2007. године).

Први декан Факултета политичких наука био је проф. др Ненад Кеџмановић. За вријеме његовог манадата извршена су релиценцирања студијских програма у четворогодишње студије од 240 ЕЦТС (број Дозволе за извођење студијских програма, 07.023/612-454-14/10, од 15. 10.2010. године) и то политикологија, новинарство и комуникологија, социологија и социјални рад (<http://www.unibl.org/sr/univerzitet/o-univerzitetu>). Након проф. Кеџмановића факултетом је управљао проф. др Здравко Злокапа, док тренутно ту функцију обавља проф. др Ранка Перић Ромић.

Важно је истаћи да су од 2011/2012. школске године покренуте **мастер студије**, четири усмјерења: политиколошке студије, међународне студије, комуниколошке студије, студије социјалног рада и социологије (број Дозволе за извођење студијских програма, 07.023/612-669-10/11, од 19.09.2010. године) са тада уписаних 150 студената другог циклуса и 1.300 студента на првом циклусу.

У току 2017. године на Факултету политичких наука лиценциран је и програм интегрисаних докторских студија **Докторски студиј друштвених наука** за истраживачке

области Социологија, Политикологија, Социјални рад и социјална политика и Студије медија (Рјешење о испуњености услова за извођење студијског програма трећег циклуса, број 07.05/612-176-8/14, од 05.10.2016. године). Усмјереност према једној од четири истраживачке области коначно се дефинише избором теме за израду докторске дисертације. Поред обавезних, тзв. корских предмета, већи број изборних предмета докторандима/кињама омогућава да сами буду креатори програма који ће похађати. Важно је истаћи очигледну потребу да докторски студиј буде доминантно истраживачки оријентисан уз добру теоријску подлогу и поставку из понуђених истраживачких области. Кандидати/киње који уписују докторске студије најмање морају имати мастер односно магистарски студиј из наведених или сродних области, а у критеријуме уписа улази просјечна оцјена и дужина на првом и другом циклусу студирања, остварени научно-истраживачки резултати из области на коју се кандидат/киња уписује као и учешће на научно-истраживачким конференцијама или научно-истраживачким пројектима. Кандидати/киње који немају завршен одговарајући студиј полажу диференцијални испит из области на коју се уписују.

Факултет политичких наука посебно је поносан на расположиве просторне и радне капацитете, чиме је студентима омогућено студирање у модерно опремљеним учионицама, са свом неопходном техником. Библиотека такође посједује велики број књига неопходних за квалитетно студирање, а њихов број се стално повећава.

Од 2020. године Факултет политичких наука реализује наставу по иновираним студијским програмима. Одлука број _____

Институционални и стратешки приступ образовању одраслих

Цјеложивотно учење као најопштији појам у себи подразумијева и образовање одраслих, а оно је у Републици Српској уређено 2009. године посебним законом. Завод за образовање одраслих дјелује при Министарству просвјете и културе Републике Српске. Његов рад је усмјерен на оспособљавање и усавршавање одраслих лица те друге послове. На интернет страници Завода (<http://www.mpoo.org/>) који је формално почео са радом 2010. неведене су надлежности истог:

- врши стручне и друге послове који се односе на област образовања одраслих,
- врши аналитичке и развојне послове у дјелатности образовања одраслих,
- усклађује приједлоге заинтересованих страна,
- припрема, прати и развија програме образовања одраслих,
- обавља надзор над стручним радом установа за образовање одраслих,
- води базу података и осигурава информације за надлежно министарство,
- води Централни регистар програма, полазника и организатора образовања одраслих,

- утврђује критеријуме за успостављање и спровођење програма образовања одраслих и оцјењује испуњеност услова,
- одобрава посебне програме образовања,
- праћење и вредновање програма, као и утврђивање квалитета програма,
- организује и спроводи стручно усавршавање наставника и предавача,
- обавља информацијско-документацијску и издавачку дјелатност,
- даје стручна мишљења и упутства организаторима образовања одраслих,
- учествује и имплементира пројекте из програма за цјеложивотно учење,
- врши организовање и полагање возачког и инструкторског испита и испита за додјелу лиценци,
- издаје дозволе за инструктора возње и лиценце,
- врши контролу и надзор над спровођењем обуке и испита за возаче,
- ради друге послове у складу са законом.

Стратегија за развој одраслих Републике Српске за период од 2021. до 2023. године касније Приједлог Стратегије за образовање одраслих за период 2021-2031. године подстиче и остале образовне институције да се активно укључе у образовање одраслих и развију цјеложивотно учење са циљем прилагођавања савременим токовима друштва и потребама тржишта рада.

„Нова Стратегија представља напор институција система да, реализацијом активности произашлих из стратешких циљева, координисано и системски раде на развоју и унапређивању квалитета васпитања и образовања, у конкретном случају образовања одраслих, као дијела, односно једног од четири подсистема образовања и васпитања, те тиме допринесу развоју у овој области и укупном развоју Републике Српске“.¹

На трагу наведеног очекује се да и универзитети односно факултети узму активно учешће у развоју концепта цјеложивотног учења. С обзиром да факултети реализују програме за стицање ВСС исти могу узети активно учешће у креирању програма цјеложивотног учења које се односи на едукације, обуке, професионалну надоградњу, курсеве и друге облике цјеложивотног образовања који повећавају одређене компетенције и вјештине углавном својствене за додатна усавршавања већ дипломираних лица која желе да прате нове трендове, појаве и процесе, те о истима стекну нова знања која представљају допуну постојећим. С тим у вези, факултети би кроз концепте цјеложивотног учења (образовања) могли да пружају одређене

¹ [https://www.vladars.net/sr-SP-](https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mpk/PublishingImages/Pages/obrazovanjeodraslih/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0%20%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85%20%D1%83%20%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B8%20%D0%A1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%98%20%D0%B7%D0%B0)

[Cyril/Vlada/Ministarstva/mpk/PublishingImages/Pages/obrazovanjeodraslih/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0%20%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85%20%D1%83%20%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B8%20%D0%A1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%98%20%D0%B7%D0%B0](https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mpk/PublishingImages/Pages/obrazovanjeodraslih/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0%20%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85%20%D1%83%20%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B8%20%D0%A1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%98%20%D0%B7%D0%B0)

сертификоване едукације у складу само са оним научним пољима односно научним областима у њиховој структури образовања.

Појмовна одређења

Важно је напоменути да када користимо термин образовање онда углавном мислимо на институционализовани облик образовања у коме се одређена знања, вјештине и компетенције стичу кроз планирано и системско извођење наставног процеса. Међутим, поред **формалног** образовања постоји и **неформално** и **информално** образовање. Неформално у најширем смислу ријечи је сваки вид образовања које стичемо ван званичних институционализованих програма верификованих унутар надлежних институција кроз озакоњене процедуре и верификоване те контролисане наставне планове и програме. По завршетку неформалног образовања не добија се диплома. Ипак погрешно је рећи да оно нема програм или да није стручно виђено. Оно такође може бити подржано одређеним програмом и ментором (предавачем) а и верификовано на примјер сертификатом (курсеви, семинари, итд.). Оно се реализује уз свјестан пристанак и вољу лица који жели да буде дио одређеног програма неформалног образовања, те да стекне практичне компетенције и вјештине. Информално образовање односно учење односи се на несистематично и временски непрецизно, и неверификовано учење али ипак перманентно које стичемо самом чињеницом да смо чланови друштва. То су знања и искуства која усвајамо кроз свакодневне активности и контакте, било породичне, пословне, родбинске итд.

Оснивање Центра за цјеложивотно учење односи се на професионална усавшавања, едукације, проширивање постојећих знања и вјештина те стицања нових компетенција и сл. усмјерено на одрасла лица.

Образовање се односи на систематски, намјеран и мање или више институционализован процес планирања, дизајнирања (програмирања), организовања, реализовања и управљања процесом учења, друштвено пожељних и научно заснованих знања, вјештина, ставова, вриједности и навика, који је релативно варијабилан у својој форми и садржају према историјско-географским и културнополитичким контекстима, односима моћи и актуелном хијерархијом².

² Приједлог Стратегије образовања одраслих за период од 2021-2031. доступно на:

<https://www.vladars.net/sr-SP->

<https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mpk/PublishingImages/Pages/obrazovanjeodraslih/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0%20%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85%20%D1%83%20%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B8%20%D0%A1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%98%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BE%D0%B4%2> стр.6

„Са аспекта образовања одраслих, учење одраслих се најчешће одређује као континуиран (ментални и тјелесни) процес трансформације (конструкције и реконструкције) искуства у знање, вјештине, ставове, осјећања и вриједности. Ипак, оно је и више од тога јер се ради о сложеном, мултидимензионалном (има когнитивне, афективне, психомоторне и социјалне димензије и резултат је њихове интеракције) и континуираном процесу конструкције личности (која се одвија у социокултурној средини), који укључује процесе самоостварења, самообликовања, самодефинисања, самоконструисања и самопревазилажења.³

Цјеложивотно учење подразумијева активности током цијелог живота у којима се свјесно или не унапређују знања, компетенције и вјештине у оквиру личног, друштвеног или професионалног дјеловања појединца. Учење је шири концепт образовања. Дакле, Цјеложивотно учење се одвија током цијелог живота чак и онда када нисмо или јесмо испланирали усвајање нових системски осмишљених нових знања и вјештина.

Цјеложивотно учење у себе инкорпорира цјеложивотно образовање јер оно обухвата и планско и свјесно усвајање нових знања вјештина и компетенција (на примјер похађање одређених сертификованих обука, едукација и слично) али и несвјесно усвајање нових и унапређење постојећих знања кроз сам живот.

Улога и значај цјеложивотног учења (Друштвена оправданост оснивања Центра)

Вријеме брзих и константних промјена у друштву захтијева континуитет у усавршавању и стицању нових знања, вјештина и компетенција, нарочито код лица која обављају професионалне задатке и послове и чије радне позиције подразумијевају праћење савремених трендова и нових приступа, метода и техника у раду.

Догађа се да под различитим сплетом околности лица започну радне каријере за које немају одговарајућа звања па ни знања. У таквим случајевима центар за цјеложивотно учење може значајно помоћи у стицању одређених знања и компетенција неопходних за квалитетно обављање одређених радних задатака.

Друштвене науке, колико год на жалост савремено друштво имало отпор према истима, јер живимо у ери технологије и технолошких иновација, и даље играју значајну улогу у друштву и готово су пресудне у схватању нових појава и процеса. У том контексту изазови пред којима се савремено друштво налази односе се и на област медија, политикологије, социјалног рада и социологије.

³ Исто, стр. 6

Свакако треба додати чињеницу да одређени друштвено политички процеси такође захтијевају одређене едукације у смислу постизања бољег разумијевања за актуелна дешавања за изазове са којима се суочавамо. У области медија изазови су видљиви у свакодневном извјештавању, пласирању информација, стицању дигиталних компетенција и овладавања вјештинама правилног кориштења истих итд. У социјалном раду евидентни су нови приступи и методе у раду са лицима која користе услуге на примјер установа социјалног рада. Нови приступи у разумијевању породичних односа и вриједности, малолетничке делинквенције, вјештине управљања радним колективом и људским потенцијалом итд. представљају домен стицања нових знања и вјештина из области примијењене социологије.

Са друге стране јавља се потреба да савремено друштво треба и мора да ради на перманентном образовном усаршавању лица како би одговорило савременим потребама тржишта рада. Пред образовање се представља нови изазов а то је да оно треба да ради на подизању стваралачких и производних квалитета и развоја људских ресурса и онда када лица заврше формални дио образовања. *Према томе цјеложивотно учење треба да буде саставни дио образовног система у цјелини, односно да сваки ниво образовања преузме улогу усавршавања појединаца и мимо свог основног и системски испланираног дјелокруга а у складу са расположивим могућностима, средствима наставним капацитетима. Конкретно у високом образовању, развој програма цјеложивотног учења, зависи од научног поља односно области у оквиру којих се исти креће.*

Осим развоја друштва и усклађивања запослености са потребама тржишта рада, цјеложивотно учење има за циљ и да ради на усавршавању заинтересованих лица на основу њихове личне потребе и жеље да овладају новим и непознатим или да се упуте у оно што је њихов предмет личних интересовања чак и онда када то није нужан захтјев радне позиције на којој је особа запослена. Разни концепти цјеложивотног учења, (курсеви, едукације, обуке, семинари, округли столови итд.) помажу и стицању додатних компетенција код лица која су у процесу запошљавања односно проналаска посла.

С обзиром да у конкретном случају оснивања Центра за цјеложивотно учење Факултета политичких наука говоримо о високообразовној установи јавног Универзитета Републике Српске, учешће у програмима је превасходно намијењен особама са високом стручном спремом или особама које су започеле процес студирања.

Правни оквир

Оснивање Центра за цјеложивотно учење Факултета политичких наука усаглашено је са Законом о високом образовању Републике Српске, (чл. 32, став 3) у коме се наводи: „Високошколска установа у оквиру своје дјелатности може реализовати програме цјеложивотног образовања из области образовања из којих изводи студијске програме, а који се не сматрају образовањем у смислу овог закона“. Оснивање истог такође је усаглашено и са Стратегијом за образовање одраслих Републике Српске и Законом о образовању одраслих у домену начела цјеложивотног учења.⁴

Статут Универзитета у Бањој Луци предвиђа могућност оснивања центара при факултетима (члан 21). Такође у члану 14. Статута који дефинише дјелатност Универзитета наведено је остало образовање, и помоћно и услужно образовање. Члан 92. Статута Универзитета такође говори о цјеложивотном учењу. Оснивање Центра за цјеложивотно учење Факултета политичких наука усаглашено је и са Статутом факултета (члан 14) у коме се наводи могућност оснивања подорганizacionих јединица (центри, научно-истраживачки институти...). Сагласност постоји и са Стратегијом развоја Универзитета у Бањој Луци за период 2017-2025.

Од других међународних прописа значајно је споменути: „Меморандум о цјеложивотном учењу“, Европска комисија (2000), „Дакарски оквир деловања – Образовање за све“, UNESCO (2000), „Стварање јединственог европског простора цјеложивотног учења“, Европска комисија (2001) итд.

Организација и дјелатност Центра

Центром управља и руководи руководилац Центра за цјеложивотно учење. Центар има секретара који је задужен за организационе и техничке послове те вођење евиденције полазника Центра. Наставници и сарадници ФПН-а су чланови Центра.

У Центру се остварују програми обуке и додатног усавршавања из различитих друштвено актуелних тема из домена основног рада и дјелатности Факултета односно из

⁴ <https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mpk/PublishingImages/Pages/obrazovanjeodraslih/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0%20%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85%20%D1%83%20%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B8%20%D0%A1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%98%20%D0%B7%D0%B0>

области друштвених наука и одређених научних области својствених Факултету. Реализација обука одвија се по претходно утврђеним програмима обуке, а реализација истих ослања се примарно на расположиви наставни кадар Факултета. Програми обуке се креирају на приједлог наставног и сарадничког кадра или вијећа Катедре односно СП а предлагач може бити и декан Факултета.

Центра је задужен за планирање, израду и провођење обуке односно стручног усавршавања. Трајање обуке зависи од сложености и значаја теме, те од структуре садржаја обуке која је условљена компетенцијама којима полазници треба да овладају. Обука мора садржавати детаљан план, начин и вријеме извођења као и компетенције које се стичу по завршетку обуке. Након завршетка обуке полазници добијају сертификат као и прилог о предавачу, трајању обуке као и компетенцијама које су се на обуци стекле. Позив за обуку оглашава се на интернет страници Факултета и на друге начине. Цијена за полазнике, расподјела остварених прихода, и друге ставке финансијске природе дефинишу се Правилником.

Детаљније, уређење и организација Центра дефинишу се Правилником о организацији и раду Центра.

Центар сарађује, са владиним и невладиним сектором, научно-истраживачком заједницом у земљи и иностранству, образовним установама, педагошким заводом, медијима итд.

Центар је самоодржив а додатне изворе прихода може остврити путем пројеката, донација, и на друге начине.

Центар је намијењен полазницима који имају потребу или жељу да своја знања, компетенције и вјештине додатно надограде због природе посла коју обављају или због личног интересовања. Обуке и додатна усавршавања, могу се организовати из области четири студијска програма: Новинарство и комуникологија, Социјални рад, Политичких наука и Приммијењене социологије.

У фокусу обука и усавршавања су прије свега практична и примјенљива знања и вјештине док теоријски приступи углавном служе као увод у тему обуке.

Центар може да служи за организацију љетних школа, семинара, курсева, академија итд.

Сједиште Центра је на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци, Булевар војводе Петра Бојовића, 1А, 7800 Бања Лука.

Телефон: 051/304-001

Имејл: _____

Програми обуке

СП Новинарство и комуникологија:

Програми обуке

- Дигитални свијет и дјеца; дјеца у мрежама дигиталне зависности;
- Медијска култура свијета и новинар-писац;
- Савремени приступи и технике у новинарству – новинарство података,
- научно новинарство и конструктивно новинарство;
- Истраживачке технике и алати у савременом новинарству;
- Креативне технике и формати у савременом новинарству;
- Сајбер хигијена;
- Аудиовизуелна и медијска политика у конвергентном аудиовизуелном свијету - вриједности, изазови и перспективе;
- Медијска политика и медијске регулативе на макро, мезо и микро нивоу;
- Лажне вијести и потенцијално манипулативни садржаји – концепт одговорности;
- Вјештачка интелигенција и коришћење ChatGPT-а;
- Програм обуке за наставнике и стручне сараднике у основним и средњим школама Републике Српске.

И друге теме.

СП Социјални рад

Програми обуке

- Област Теорије и методологије социјалног рада:
 - Практична примјена метода социјалног рада са појединцем,
 - Практична примјена метода социјалног рада са групом,
 - Практична примјена метода социјалног рада у заједници.
- Подручја социјалног рада:
 - Савремени приступ социјалног рада са породицом и дјецом,
 - Савремени приступ социјалног рада у раду са старијим особама,
 - Савремени приступ социјалног рада у раду са лицима са инвалидитетом.
- Социјална политика:
 - Планирање у социјалној заштити,
 - Технике истраживања социјалних проблема,
 - Примјена законских рјешења из области политике са аспекта заштите права грађана.

И друге теме.

СП Политичке науке

Програми обуке

- Политичко представљање;
- Представничка демократија;
- Политичке партије, политички односи и процеси;
- Политичке партије и изборне кампање;
- Политичке идеологије;
- Парламентаризам;
- Обрађивање аналитичких података;
- Анкетирање из области политике и архивирање е-документације;
- Примјена међународних конвенција у Босни и Херцеговини;
- Примјена и тумачење Европске конвенције о људским правима и основним слободама у Републици Српској;
- Људска права у Републици Српској;
- Парламентарне процедуре у Републици Српској – доношење закона и других аката у Народној скупштини;
- Организација и функционисање политичких партија у Републици Српској;
- Подјела надлежности у Републици Српској – законодавна извршна и судска власт.

И друге теме.

СП Примијењена социологија

Програми обуке

- Друштвена аналитика- прикупљање и обрада података;
- Друштвена истраживања- методологија;
- Рурална и урбана одрживост – изазови и могућности;
- Вјерска толеранција и мултиетичност – могући суживот;
- Управљање људским ресурсима у радној организацији;
- Друштво и малољетничка делинквенција- узроци посљедице и могући правци дјеловања;
- Савремено друштво и породица- промоција система породичних вриједности;
- Отпор и прилагођавање потрошачком друштву;
- Култура, традиција и очување традиционалних вриједности;
- Култура религија;
- Демократија и демократска друштва.

И друге теме.

СТИЦАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈА И ИСХОДИ УЧЕЊА

Новинарство и комуникологија:

- Стицање компетенција неопходних за подизање нивоа заштите дјете на интернету у односу на ризике попут њиховог излагања непримјереном садржају, непримјереном понашању, неприкладним контактима и комерцијалним ризицима.
- Овладавање вјештинама неопходним за израду медијских садржаја заснованим на концептима попут новинарства података, научног новинарства и конструктивног новинарства. Развијање когнитивних, аналитичких и истраживачких способности у домену креирања друштвено релевантних медијских садржаја заснованих на професионалним стандардима.
- Стицање знања и вјештина неопходних за креативно креирање медијских садржаја прилагођених различитим медијским платформама уважавајући савремене тенденције у сфери медија и новинарства (мултимедијалност, конвергенција, визуелизација ...).
- Стицање знања о регулаторним и саморегулаторним механизмима релевантним у домену нормирања начина дјеловања и функционисања медија на различитим нивоима – националном, регионалном и свјетском у сврху усклађивања професионалног ангажмана са кључним нормативно обавезујућим и етичким стандардима професионалног новинарства.
- Стицање знања и вјештина неопходних за ефикасно и одговорно коришћење савремених информационо-комуникационих технологија.
- Познавање улоге медија и информација у демократији; Разумијевање и кориштење медијског садржаја; Ефикасан и етички приступ информацијама; Критичко процјењивање информација и извора информација; Примјена дигиталних и традиционалних медијских формата; Смјештање медијског садржаја у друштвени и културни контекст; Промовисање медијске и информационе (МИП) код ученика и управљање жељеним промјенама.
- Стицање знања и вјештина обухваћених концептом информационе и писмености података (прегледавање, претраживање и филтрирање података, информација и дигиталног садржаја; евалуација података, информација и дигиталног садржаја; управљање подацима, информацијама и дигиталним садржајем).
- Стицање знања и вјештина неопходних за остваривање успјешне комуникације и интеракције (интеракција путем дигиталних технологија; дијељење путем дигиталних технологија; укључивање у грађанство путем дигиталних технологија; колаборација путем дигиталних технологија; управљање дигиталним идентитетом).
- Стицање знања и вјештина неопходних за адекватно и одговорно креирање дигиталног садржаја (развој дигиталног садржаја; интегрисање и дорада дигиталног садржаја; ауторска права и лиценце; програмирање).

- Стицање знања и вјештина за коришћење ChatGPT-а.
- Подизање нивоа сигурности у дигиталном свијету (заштита уређаја; заштита личних података и приватности; заштита здравља и добробити; заштита животне средине).
- Стицање компетенција за рјешавање проблема (рјешавање техничких проблема; идентификација потреба и технолошких одговора; креативно коришћење дигиталних технологија; идентификација недостатака у дигиталној компетенцији).

Политичке науке:

- По завршетку курса полазници стичу способност анализе међународних обавеза које је преузела Босна и Херцеговина, као и њеног међународног уговорног положаја. Такође, посебан акценат, треба ставити на положај Републике Српске. С обзиром на ситуацију у којој се већ дуги низ година налазимо, стручна и друштвена оправданост је извјесна.
- Курс о ЕКЉП се може поставити на више начина, тако да приступ може бити интердисциплинаран. Главни циљ је оспособљавање и стицање компетенција у вези са заштитом људских права у Републици Српској, а у контексту примјене ЕКЉП. С обзиром, прво да постоје континуиране злоупотребе на нивоу заједничких институција БиХ по овом питању и друго да код нас још увијек није детерминисан доктринарни оквир у вези са ЕКЉП овај курс има стручну и друштвену оправданост.
- Курс о људским правима је намјерно постављен овако широко, и свакако и он може бити интердисциплинарног карактера. О овој теми је неопходно детаљније расправити, јер може имати правни, политиколошки, социолошки и др. профил.
- По завршетку курса полазници стичу способности и знања у вези са парламентарним процедурама у Републици Српској, почевши од положаја и надлежности Народне скупштине и аката које она доноси. Затим, стичу се знања у погледу грађанске иницијативе, плебисцита, референдума, као и улоге и положаја радних тијела Народне скупштине и учешћа политичких представника, странака и грађана у њиховом раду. Овај курс проналази стручну и друштвену оправданост у томе што обезбјеђује знања у вези са радом институција и што омогућава бољу партиципацију у политичком животу Републике Српске.
- Курсеви о политичким партијама кохерентни су са већ предложеним темама, тако да о томе треба додатно дискутовати. Овдје би се нагласак поставио на рад политичких партија, њихов статус, функционисање, унутрашње органе, административну дјелатност, унутарстраначке процедуре и сл.
- По завршетку курса полазници стичу основна знања у вези са функционисањем и односима између законодавне, извршне и судске власти, а у контексту принципа подјеле власти у Републици Српској. С обзиром на значај ове дисциплине присутна је јасна стручна и друштвена оправданост за извођење курса.

- Способност аналитичког промишљања о представљању, представничкој демократији и партијама. Рад у политичким партијама и политичким организацијама.
- Оспособљавање и стицање компетенција за посао анкетара из области политиколошких истраживања и архивара е-документације.

Примијењена социологија:

- Стицање основних компетенција из домена руралне и урбане одрживости као и прилагођавања Републике Српске стандардима ЕУ у погледу истог.
- Стицање основних знања и компетенција из домена савремених друштвених изазова од породице, малољетничке делинквенције, потрошачког друштва, вриједносног система и сл.
- Полазници могу да посједују знања и разумијевања из области друштвеног живота, и утицаја личних особина, индивидуалног карактера те породичног и друштвеног амбијента на ефекте рада, као и знање и разумијевање утицаја радног окружења на наведене области јавног и приватног живота;
- посједује знања из области примјене методологија у друштвеним истраживањима која подразумевају квалитативна и квантитативна истраживања са употребом дигиталних технологија у области анализе и обраде података;
- посједује способност узрочно-посљедичног објашњења одређених друштвених појава уз развијену социолошку имагинацију;
- посједује вјештину разумијевања сложености друштвених односа и процеса заснованих на темељним социолошким знањима.
- Посједује знање и разумијевање из домена практичне примјене резултата истраживања у сврху креирања јавних политика, стратегија, акционих планова, програмских циљева и слично;
- примјењују стечена знања и вјештине из области друштвених истраживања на анализирање друштвених појава и феномена, те испитивање јавног мњења о различитим предметним темама;
- примјењују стечена знања из области истраживачког рада у привреди кроз истраживања која се могу односити на тржиште рада, потрошачко друштво, радне односе унутар колектива итд.;
- примјењују стечена знања у области истраживачког рада и примјене резултата рада у креирању свих облика рјешења;
- примјењују стечена знања из области методологије друштвених истраживања у креирању дигиталних база података, те вођења различитих евиденција и статистичких показатеља;
- примјењују стечена знања у сврху објашњења одређених појава и процеса као и креирања свих облика политике, стратегија, планова итд.;

- критички промишљају, анализирају и доносе суд о испитиваној појави и процесу као предмету истраживања;
- критички анализирају узрочно-посљедичне односе у друштву компарирајући претходне, тренутне и будуће правце кретања друштва.

Компетенције које се стичу:

--

Условљеност за добијање сертификата:

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Евиденциони лист о пријављеним полазницима:

Име и презиме	
Датум и мјесто рођења	
Адреса	
Матични број	
Број телефона	
Имејл	
Занимање/ стручна спрема	
Запослен/а	
Разлози за упис на обуку	

Датум:

Потпис: _____